

LA CLOSCA
PELADA
DELS
CRETINS

JAUME COPONS

laGalerajove

Primera edició:
març del 2003

Primera edició en aquesta col·lecció:
novembre del 2012
Segona impressió:
març del 2014

Disseny gràfic de la coberta: Mariano Rolando
Disseny gràfic del interior: clase
Fotografia de coberta: MorgueFile-seemann

Correcció: M. Mercè Estévez
Maquetació: Montserrat Estévez

Edició: Clara Ametller
Coordinació editorial: Anna Pérez i Mir
Direcció editorial: Iolanda Batallé

© Jaume Copons, 2003
© La Galera, SAU Editorial, 2003
per l'edició en llengua catalana

La Galera, SAU Editorial
Josep Pla, 95 – 08019 Barcelona
www.lagalera.cat
lagalera@grec.cat

Imprès a Limpergraf SL
Mogoda, 29-31 Polig. Ind. Can Salvatella
08210 Barberà del Vallès

Dipòsit legal: B-31648-2012
Imprès a la UE
ISBN 978-84-246-4746-9

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè n'autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

Í ndex

7

Civilització *versus* Galerna

19

Animals humans. Animals, animals

27

Finalment, algú totalment boig

37

Un concert i uns quants problemes

47

Sortir del tedi en surts, però amb ensurts

57

Els claus troben els seus martells

67

En equip

77

Piranyes rurals, *jazzmen* heroics i mares òbvies

83

Mitges mentides, mitges veritats i mitges de seda

93

John i Yoko, Bogart i Bacall, tu i jo

103

Recuperacions i pèrdues

115

Recerques i més recerques

125

A totes

135

Canvis

Civilització *versus* Galerna

D'entre tots els seients

del tren que podia triar, em va tocar el del costat del pesat de torn, aquesta mena d'individu que es mor per explicar-te on va, què hi va a fer i, de passada, pretén que li facis un resum de la teva vida.

—Doncs vaig agafar en Solà, un company de classe, i vaig trencar-li una cadira al cap. Després, abans que es pogués aixecar, vaig saltar-li a sobre i vaig donar-li cops de puny fins que el vaig deixar inconscient. Llavors, a l'institut, em van obrir un expedient, però com que els pares del noi em van denunciar, a més a més de l'expulsió fins a finals de curs, vaig estar sota arrest domiciliari, tancat a casa, vull dir. Al cap de quinze dies, però, el meu pare va aconseguir que em deixessin sortir de casa per anar a fer els exàmens finals. I ara, que m'han aixecat l'arrest, tot i que estic pendent de judici,

com que el curs s'ha acabat, els meus pares m'envien a casa d'una tia meva mig hippy mig pagesa fins que ells comencin les vacances. Em tenen una gran confiança. Suposo que volen que se m'encomani el bon rotllo, la pau i altres bogeries.

Acabat el monòleg, el meu company de viatge va continuar callant com un mort. Ni tan sols parpellejava. Suposo que, tot i que al tren no hi havia cap cadira, no se la volia jugar.

De tots els càstigs que els pares haurien pogut imaginar, no en van trobar cap de millor que intentar matar-me d'avorriment. I què? Després d'un mes i mig sense gairebé veure la llum del sol, quinze dies en una masia, per més malament que anessin, no podien ser gaire pitjors. I així, a Galerna, una ciutat petita i avorrida a cent quilòmetres del mar, m'esperava la germana petita de la mare, l'Anna, hippy, pagesa i ceramista.

Quan els pares van dir que m'enviaven a Galerna, vaig quedar-me veient visions. Es passaven la vida criticant l'Anna per les coses que feia i les que deixava de fer, però, arribada l'hora de la veritat, m'hi enviaven. I, a més, encara s'havien atrevit a dir que hi faria salut!

L'andana de l'estació de Galerna era plena d'estrangers. Suposo que era temporada de recol·lecció o plantació o què sé jo quines altres històries s'hi fa, als camps! Era estrany que, mentre tot el país s'omplia de magrebins, Galerna s'omplís d'immigrants de cabells rossos, ulls clars i pell lletosa, que, lluny de fer pinta de turistes, semblaven acabats de sortir d'una pel·lícula europea —i dolenta— de finals dels anys setanta.

—Roc, Roc...

Després de sentir el meu nom, vaig rebre una abraça-

da enganxosa. Era ella. Era l'Anna. Va passar ràpidament pels temes «et veig més alt», «què fan els pares» i «com han anat els exàmens» i, seguidament, va anar al tema central de la pel·lícula:

—Aquesta vegada t'has superat!

Em vaig encongir d'espatlles. No tenia ganes de repetir una història que en els darrers dies havia hagut d'explicar del dret i del revés. D'altra banda, segur que tampoc no feia falta explicar res. La mare, en algun dels múltiples correus electrònics que ella i l'Anna s'havien enviat aquells dies, la devia haver posat al cas de tots els detalls. Segur que també, encara que només fos en part, devia haver intentat justificar-me. I què m'importa a mi!

Sense que l'Anna deixés de xerrar, com si li donessin corda, vam entrar al seu cotxe, un dels darrers Renault Quatre del planeta, per dirigir-nos a casa seva, a uns deu quilòmetres de Galerna, sis o set per carretera i tres o quatre per pista de muntanya, és a dir, per camí de carro. L'Anna vivia a Ullàs, un poble de mala mort, tan de mala mort, que, de fet, no existia. Ullàs eren dos masos, l'un encarat a l'altre, i a dos-cents i pocs metres, un tercer, el de l'Anna. Això era tot. Si Galerna era avorrida, Ullàs era per podrir-s'hi!

—Demà arriba el meu company i d'aquí a dos dies, la Mariona, la seva filla. Us agradareu —afirmava—. Teniu més o menys la mateixa edat.

«El meu company!» Inaguantable! Per què no podia dir el meu marit, el meu home o el meu promès? No. Ella deia «company», menjava pa integral i feia sopes de pastanaga, quan tothom sap que les pastanagues, com a màxim, són per a les amanides! L'Anna era es-

tranya. No feia res que fos normal. D'un dia per l'altre va deixar la seva feina de mestra, va anar-se'n de la gran ciutat i es va posar a fer ceràmica per vendre-la de mercat en mercat. I ho va fer fins que va conèixer el «company» i tots dos van establir-se a Ullàs, sense llum, sense aigua, sense rajoles, sense res de res; amb forats a la coberta, amb dues vaques, vint gallines, dos o tres ànecs, tres gossos, un hort, un taller de ceràmica. I, el que és pitjor, sense televisió! L'Anna es dedicava a fer bols, càn-tirs i altres peces d'alta tecnologia, i el «company» feia feines per a editorials i diaris, i, mentrestant, tots dos es dedicaven a restaurar el mas i a viure en el més patètic i putrefacte dels avorriments.

Mentiria si no reconegués que el treball de reforma i restauració del mas i de l'entorn era sorprenent. A banda i banda de l'últim tram del camí que portava fins a la casa havien plantat arbres i arbustos que donaven a l'entrada una aparença de túnel verd. Era com l'entrada a una part diferent del món, un camí que ja m'engolia i que em portava al que havia de ser el meu món, almenys durant els quinze dies següents.

—T'ajudo amb la bossa? —va oferir-se quan ja érem fora del cotxe.

—No. No cal.

L'Anna va anar-se'n cap a una de les construccions del costat del mas, on tenien els animals i jo em vaig quedar plantat al mig del que havia estat l'era, una circumferència perfecta, empedrada i envoltada per un mur. El mas tenia dues plantes i les golfes, i de cada costat en sortien dos edificis més, que devien haver estat edificats més tard, però que respectaven l'estil de la construcció.

Enfilat al mur de l'era, vaig veure les altres dues ca-

ses d'Ullàs i enllà, darrere de la muntanya, endevinava que en un lloc o altre havia d'haver-hi Galerna i, encara més enllà, la civilització real.

Em va tocar una bona habitació a la planta de la casa, relativament a prop de la cuina, el menjador, la sala i altres habitacions que antigament havien estat les corts dels animals. La meva habitació era àmplia i tenia una taula sota d'un gran finestral, una estufa de llenya, un llit de matrimoni i una muntanya de llibres. Llàstima de tele. M'hauria conformat amb una de les petites, en blanc i negre.

—El dinar és a taula!

Ja hi érem. Ni tan sols havia tingut temps d'examinar l'habitació que l'Anna ja em feia fora. Un dels molts defectes de l'Anna era que li agradava molt organitzar la vida del altres. Això li devia venir de la seva època de mestra: ara toca això, ara toca allò. Els pares sempre deien que els nens no li feien ni cas, i que amb aquell caràcter seu de no cridar i no castigar no podia anar enlloc. A vegades, fins i tot suggerien que l'Anna havia deixat l'escola justament per aquest fet. Però la realitat és que, a l'Anna, no li feia falta cridar, en tenia prou amb el seu propi convenciment i amb la insistència. Era pesada en extrem.

Vaig mirar-me el rellotge. Els meus companys de l'institut devien estar recollint les notes. I els professors? Els professors devien ser a la seva sala. Uns, revisant notes i els altres possiblement encara devien parlar de l'estat en què va quedar en Solà quan el vaig deixar estar. La Seca, la meva tutora, ja devia tenir ensobrades les meves notes, per a quan els pares passessin a buscar-les.

El dinar va començar sense sorpreses, d'una manera

molt pròpia de l'Anna: verdura. La tieta hippy havia comprat una mena de cassola xinesa —*Wok* o *Wook* o *Wock*, crec que va dir que es deia—, que servia per estofar les verdures. No podia bullir-les, que és el que fa la gent normal? No, ella havia d'estofar-les amb herbes i no sé quantes porqueries més. De segon, pollastre. Un pollastre que no tenia res a veure amb els que menjàvem a casa (ni la pell, ni el gust, ni la mesura) i que havia estat criat per l'Anna i el «company». La pobra bèstia només havia menjat gra i verdura. Fins aquí, tenia la seva gràcia, el que era preocupant era saber què era en realitat el que menjàvem a casa? Colom? Gavina? Rata amb ales? Més valia deixar-ho córrer. De postres, fruita, fruita i fruita. De Coca-Cola, ni rastre.

—A la tarda he de treballar una estona. Tu què faràs?
—Jo?

Què n'havia de fer, del que jo fes o deixés de fer? Quan les nostres mirades es van creuar vaig veure, més ben dit, vaig poder sentir perfectament, com un ressò llunyà, la veu aguda de la mare demanant a l'Anna que em fes treballar.

—Em desfaré la bossa.

—Bé, doncs com que això no t'ocuparà gaire estona, cap al tard pots entrar les vaques a l'estable i, després, pots recollir els ous.

Vaques! Ous! Quina animalada! Vaig anar-me'n a la meva habitació, vaig remenar la bossa per treure el discman, la funda que contenia els discos compactes i el meu contacte amb el món real, el telèfon mòbil. Com que l'Anna no tenia telèfon, no vaig acceptar anar a casa seva fins que vaig aconseguir que la mare em deixés emportar-me el mòbil. Però fins i tot això havia de sortir-me

malament. No hi havia cobertura! Tard o d'hora hauria de demanar-li que em deixés fer servir l'ordinador i el correu electrònic, perquè de línia telefònica sí que en tenia. Es veu que la negativa al telèfon —tot i que era difícil d'entendre— era una qüestió ideològica. L'Anna avorria el telèfon i el microones —que, com tothom sap, és un dels millors invents de la humanitat després de la roda i la Coca-Cola—, en canvi, per exemple, tenia un congelador d'aquests que tenen als bars, i un escàner, i això no li comportava cap problema ètic. Com s'entén, si és que es pot entendre?

Em vaig estirar al llit, amb el discman a tot volum i, per primera vegada d'ençà que havia marxat de casa, em vaig sentir bé, potser perquè una de les cançons em va recordar el darrer divendres que havia sortit amb els meus amics. Aquell dia em vaig posar una mica nerviós perquè la Mercè i en Sergi no paraven de fer-se petons i no feia ni dues setmanes que ella i jo havíem tallat. Com pot ser així, la gent? Si es volien petonejar, per què no se n'anaven ells dos sols? I, amb tot, en Sergi no deixava de ser un dels meus millors amics. Quan em van fer l'expedient i em van enviar a casa, tots dos, la Mercè i en Sergi, van venir a veure'm cada dia per portar-me els apunts i per fer-me companyia. No fallava mai: tard o d'hora, venien i, tard o d'hora, es morrejaven.

Entre cançó i cançó, vaig sentir els lladrucs dels gosos i em va semblar que també sentia un cotxe. Vaig continuar escoltant música fins que un dels gats del mas em va passar per sobre i va estar a punt de provocar-me un infart. Immediatament vaig anar-me'n fora perquè em toqués l'aire i per poder seure al banc de pedra que hi havia al costat de la porta. Quinze o vint metres enllà,

tocant a l'era, l'Anna parlava amb dos tipus que tenien aparcat un quatre per quatre imponent al costat de la bassa. Mentre parlaven, l'Anna anava fent que no amb el cap. Finalment, els dos tipus, tots dos ben encorbats, van girar-se-li d'esquena, van pujar al cotxe i van desaparèixer. Per la manera com es van acomiadar, no semblava que fossin grans amics de l'Anna.

—Què volien? —vaig demanar.

—No res. S'havien perdut.

Sí, perdudíssims. Era clar que l'Anna no pensava explicar-m'ho. Vaig acompanyar-la al seu taller, dues habitacions més enllà de la meva. Mentre ella es dedicava a fer uns petits bols, jo vaig agafar un tros de fang i vaig començar a masegar-lo. Primer pretenia fer una cara; després vaig intentar fer una capsa; més tard, una rajola on pogués deixar escrita alguna cosa, però em va semblar una idea un pèl xarona, i, al final, vaig conformar-me amb una bola.

—Una bola! Com els nens petits! —va dir la llesta.

—No és una bola. És una pilota de cuir. I està tan ben cosida que no es veuen els fils.

Ella va riure; jo no, jo reia per dins, però no em podia enganyar: amb les mans, sóc un inútil. Un nen de quatre anys hauria millorat aquella bola sense cap esforç.

Finalment, va arribar la part més bèstia del dia. Pel que fa als ous, me'n vaig sortir prou bé, tot i que amb un cert fàstic. Deu ser perquè sóc de ciutat, però veure'm envoltat de vint gallines que em miraven atentes sota la llum d'una bombeta pelada no em va fer cap gràcia. La culpa deu ser d'*Els ocells*, aquella pel·lícula de Hitchcock en la qual els ocells es tornen bojós i ataquen

les persones. Fos com fos, amb els ous me'n vaig sortir. El problema van ser les vaques. Jo anava cap aquí, elles anaven cap allà; jo anava cap allà, elles anaven cap aquí. Em va passar pel cap agafar un pal per amenaçar-les, però em va fer por que s'emprenyessin i m'investissin, i vaig acabar llençant-lo. Mai no he vist cap vaca atacar ningú, però, vistes de prop, impressionen força.

—Anna, les vaques passen de mi! —vaig dir per explicitar el meu fracàs.

L'Anna va venir i, simplement, picant de mans al darrere de cada vaca, mentre repetia la paraula *maques*, va aconseguir emportar-se-les cap a l'estable.

—Has vist que fàcil?

—Si m'haguessis donat el llibre d'instruccions!

Vaig quedar-me assegut al banc de l'entrada, intentant pensar alguna manera de superar l'horrorós avoriment a què em condemnava l'estada al mas, i, quan començava a pensar que en algunes presons la vida devia ser més divertida, l'Anna va sortir embolicada amb una tovallola i es va dirigir cap a la bassa. De cop, quan era a prop de l'aigua, es va treure la tovallola, va quedar en pilotes i s'hi va llançar de cap. Que fos la meva tia em tallava, però descobrir que, a més a més, estava tan bona em va acabar d'empanar.

—Roc, vine! L'aigua està boníssima!

Ho tenia clar si es pensava que em despullaria davant seu!

—Passo! —vaig cridar.

—Tu t'ho perds!

Quan va sortir de l'aigua, vaig intentar enretirar la mirada. Ella es va lligar la tovallola com si fos una faldilla i, per tant, els pits li van quedar a l'aire. Es neces-

sita morro! Quan es dirigia a mi, jo intentava respondre sense aixecar el cap per no mirar-li les tetes.

—Vaig a preparar el sopar —va dir, de la manera més natural del món.

Visca! Amb les peres a l'aire! Que no s'adonava que sóc un adolescent i que la meva vida sexual és un desastre! Bé, exactament no és un desastre, és molt pitjor que tot això. És inexistent. Qui sap les conseqüències desastroses que aquella visió podia tenir en la meva vida sexual futura. No devia ser el primer nebot que s'enamora d'una tieta. Si tingués una mica més de memòria recordaria el nom d'un escriptor sud-americà que es va embolicar amb la seva tia. La professora de literatura ens ho havia explicat com a arma per veure si així ens l'escoltàvem una estona.

Mentre sopàvem, l'Anna, per no perdre el costum, parlava sense parar i jo me la mirava i deia que sí o que no amb el cap, segons em semblava, però no me l'escoltava. Només podia pensar que, malgrat que era la germana petita de la mare, no tenia res a veure amb ella. S'assemblaven en el nas i els ulls, i para de comptar. Pel que feia a la manera de ser i de fer, crec que seria difícil trobar dues persones més diferents. I com que la diferència no és cap garantia de diversió, vaig somriure, perquè em vaig imaginar la meva mare en pilotes llançant-se de cap a una bassa. Vaig dir que sí.

—Sí, què? —va preguntar—. Tu m'escoltes?

Vaig tornar a somriure per no haver de respondre i, per tant, ni tan sols no vaig saber què havia dit. La veritat és que m'importava un rave.

Un cop al llit, els mil sorolls de l'exterior i de l'interior, els animals i el vent en passar per entre les teules o

per entre les fulles dels arbres, els corcs de les bigues, el cruiximent de parets i sostres, em tenien ben distret. Però tots aquests sorolls eren poca cosa comparats amb el soroll del meu propi cervell, quan pensava com podia lluitar contra l'avorriment i el temps.

La vida se m'havia complicat de mala manera. Per quin estrany motiu la vida no pot ser més senzilla? Créixer, anar a la universitat, fer-se ric... No ho sé... Coses normals.

Animals humans. Animals, animals

No va ser necessari sortir del llit per saber què havia dit l'Anna mentre sopàvem el vespre anterior. La cosa era que a les vuit tocava diana i, fora del mas, el seu «company», tot just acabat d'arribar, ja traginava sacs amunt i avall, amb una alegria matinera incomprendible.

El «company» era un d'aquests progres d'uns quaranta anys, amb barba, ulleres rodones i els cabells llargs i grisosos. Com que es dedicava a escriure, anava d'intel·lectual per la vida. Ens havíem vist un parell de vegades a casa dels avis, per Nadal, suposo, i ja el tenia clissat. Era un d'aquests tipus que tot ho entén i tot ho justifica. Segur que fins i tot s'havia mostrat comprensiu quan l'Anna li devia haver explicat el que jo havia fet a l'institut.

Així que vaig ser fora del mas, va venir a saludar-me cordialment —com si vingués a dir «els nebots de l'An-

na són els meus nebots»—. Em va desitjar una felicitat estada i se'n va anar directament a la cuina per veure què preparava per dinar. Era el nou home, un d'aquest tios que cuinen i desprenen taula, que posen rentadores, estenen la roba i fan el llit. Un pesat, un pal de tio.

—Així que t'estaràs aquí dues setmanes? —va preguntar, com si no ho sabés de sobres.

Aquesta era la pregunta d'un pesat de marca. Ell sabia que m'hi estaria dues setmanes, jo ho sabia, l'Anna ho sabia i tots plegats sabíem el perquè. Així doncs, aquella pregunta no era altra cosa que ganes de remenar la merda.

—Quin remei! —vaig dir intentant ser correcte.

—Demà arribarà la meva filla. Quants anys tens tu?

—Disset.

—Ella, quinze. Segur que us avindreu. Podeu anar a la festa major de Galerna. Fan concerts, teatre, la fira del bestiar...

La fira del bestiar! Quina il·lusió! Em podria comprar uns ànecs o uns quants porcs! Sí, i després la nena i jo podríem participar en les carreres de sacs, a la gimcana i, al final, trencaríem l'olla i recolliríem els caramels! Només de pensar-ho em venien arcades. I cada vegada que recordava la nena, a qui havia vist feia un parell d'anys, l'arcada em retornava empitjorada.

—Demà al matí, si vols, pots acompanyar-me a buscar la Mariona. Arriba a dos quarts de vuit.

Dos quarts de vuit! Definitivament el «company» era boig. Què havia de fer jo, a dos quarts de vuit del matí, dins d'un Renault Quatre per aquelles carretes de mala mort? Era increïble. Jo no deia ni que sí ni que no a

res, i ell continuava parlant i interpretant els meus silencis com li sortia dels collons.

—Saps munyir?

—Suposo que sí —vaig improvisar.

—Molt bé, després munyirem les vaques. Ara anem a buscar un conill?

No era cap mena de pregunta, ni tan sols una proposta. Era una ordre pura i dura. Per no discutir vaig seguir-lo fins al darrere de casa, on tenien els conills.

—Quin t'agrada?

—Aquell —vaig dir assenyalant-ne un de blanc, a l'atzar.

El «company» va entrar al tancat i en va sortir amb el conill que jo havia triat agafat per les potes del darrere. Es va aturar davant d'una mena de taula i, amb tota la calma del món, va treure un ganivet del calaix del moble, va colpejar el clatell de la bestiola amb el mànec, li va fer un trauc al coll i va deixar que l'animal es dessagnés mentre el continuava sostenint.

La mare que el va parir! Hauria pogut avisar que ens disposàvem a fer un salvatjada amb aquell pobre animal. Almenys jo sabia que en Solà era un desgraciat, però aquella pobra bèstia...

Unes quantes hores més tard, vam menjar-nos el conill guisat amb xocolata. Era tan bo que fins i tot vaig oblidar la seva mirada de llàstima. Així com l'Anna tenia tendència a menjar porqueria de color verd, el company era un autèntic boig de la cuina. El meu pare hauria dit «un sibarita», però trobo que la paraula és bastant repugnant, la veritat.

Després de dinar va arribar un moment llargament esperat d'ençà de la meua arribada al mas. El «com-

pany» va portar-me a l'habitació on ell treballava i va ensenyar-me el seu ordinador.

—És l'única manera de poder treballar des del mas. Ho envio i ho rebo tot per correu electrònic.

—El puc fer servir?

—Sí, és clar. Cap problema.

Després de tot, el «company», sense saber-ho, havia esdevingut la meva possibilitat de connectar amb el món exterior, el món real de l'asfalt, els bars, els cinemes, les botigues i la resta de coses indispensables per viure de manera diferent de les vaques i les gallines.

Tan bon punt va dir-me quina era la seva adreça electrònica i em va donar la contrasenya per entrar a Internet, vaig enviar un correu als pares per dir-los que estava bé i per demanar que, quan sabessin les notes, m'enviessin un correu a l'adreça del «company». Vaig estalviar-me d'explicar l'avorriment putrefacte a què em tenia condemnat la vida entre animals. I, parlant d'animals, va arribar l'hora de munyir.

Semblava senzill, havia de limitar-me a seure en un tamboret baix, agafar-me al mamellam de la vaca i anar estirant. Ni gota. El «company» anava omplint el seu cubell i jo l'únic que aconseguia és que la vaca a qui tocava les tetes —ara ja sé que aquest no és el nom exacte— em mirés empenyada amb els seus ullassos brutalment inexpressius i terrorífics.

—No t'hi amoïnis. És una qüestió de pràctica. A mi el primer dia em va passar com a tu.

—De veritat?

Li hauria dit que jo no m'imaginava sent com ell ni en el pitjor dels meus malsons i, en canvi, em va sortir aquell «de veritat?» amb veu de bon noi. Si arribo a sa-

ber el que provocaria la meua pregunta, me l'estalvio i passo directament a l'atac. La pregunteta va donar peu a fer que m'expliqués una història que es remuntava a la prehistòria gallega, quan els seus avis, que feien de masovers en una casa pairal de no sé on de Lugo, li havien ensenyat no sé quin estúpid secret per munyir vaques.

Com podien parlar tant el «company» i l'Anna? Vaig creure que la resposta calia buscar-la en l'aïllament en què vivien i en el fet que no tenien televisió. S'havien acostumat a parlar sempre. Mentre menjaven, mentre cuinaven, mentre treballaven... S'explicaven què havien fet, què havien vist, com, quan, per què... No dic que no estigui bé una estona de xerrada, però per a mi, que l'únic que volia era marxar i retrobar els meus amics, era com suportar una creu que a mesura que passava el temps anava fent-se més pesant. Entre la mania de casa meua de no parlar, perquè la tele està engegada a perpetuïtat, i el que passava en aquell mas, suposo que deu haver-hi un punt intermedi.

—Té! —va dir el «company» oferint-me un got de llet.

Va anar d'un pèl que no li vomito el primer glop a la cara. Era llet, llet de veritat, llet acabada de sortir d'una vaca de cinc-cents o cinc mil quilos amb les potes enllardades d'una pasta marró molt sospitosa.

—Què? És diferent de l'aigüeta blanca que beus normalment, eh?

—Sí... Té gust de tifarada!

—Doncs imagina què deu ser el que beus a casa teua! Vaig a fer mató!

—Fes, fes —vaig dir mentre marxava per no veure'l

i, sobretot, per no dir exactament el que pensava de les seves vaques i de la seva llet.

Esperava que, després del got de llet, el «company» no em tingués reservada cap altra brometa. Un parell d'hores més tard, sèiem a taula davant d'unes croquetes d'espinacs de l'Anna i d'un remenat d'ou i espàrrecs que havia fet el cuiner. Tot i que vaig començar amb unes certes reserves, l'experiència no va tenir res a veure amb el tast de llet. L'única queixa era la mania persistent de menjar verd. Les postres van ser brutalment bones: mató amb nous i mel de romaní. Era boníssim! Totalment inexplicable que d'aquella llet repulsiva en sortissin aquelles postres delicioses.

Després de sopar vaig sortir un moment amb el «company» fora del mas. Li agradava sortir a fer el cigarret. El tio tenia un control absolut sobre el tabac. Se'n fumava un a mitja tarda i un altre després de sopar, i els assaboria com si fos l'última cosa que tingués prevista fer en aquest món. Tot al contrari del meu pare, que no va parar de fumar-se un cigarret rere l'altre fins a l'infart encara que cada diumenge, a l'hora de dinar, anunciava que el dilluns deixava de fumar.

—Adéu, Roig! —va dir mentre aixecava el braç.

—Vaig mirar cap on ell havia dirigit la veu i em va semblar veure un tipus que caminava en sentit contrari, cap a Galerna.

—Qui és aquest?

—Doncs ara que ho dius, no ho sé gaire. Es diu Roig i viu a la bauma d'en Perris. Una cova que hi ha passat el castell de Galerna.

—En una cova?

—Sí.

—Llavors, vols dir una balma!

—No, no. La gent de Galerna sempre n'ha dit la bauma d'en Perris; no deu ser gaire més gran que l'habitació on tu dorms, però des de fa moltíssims anys sempre ha estat ocupada per un o altre. El darrer va ser en Perris, d'aquí el nom. Entrem, que fa fresca!

Increïble! En ple segle XXI i un tio, al nostre país, encara vivia en una cova! Sisplau! No ho sé, potser era el clima o vés a saber què, el que feia que en aquella part del país tothom acabés xalant-se.

—Pau? On sou? —va cridar l'Anna des de dins de la casa.

—Ara entrem!

Increïble! Es deia Pau! No me'n recordava! Com li havien pogut triar un nom tan adient? Me'l vaig imaginar aixecant els dits en senyal de victòria i dient «pau, tios, pau!».

L'Anna i el company Pau van seure en dos sofàs, l'un davant de l'altre, cadascun amb el seu llibre. El silenci era absolut. De tant en tant, un gat els passava per sobre de les cames, o un dels gossos els posava el morro a la falda. Vaig anar-me'n a l'habitació i vaig triar un llibre, gairebé a l'atzar. Era una antologia de poesia. Vaig estar llegint una estona, intentant que tant silenci no acabés posant-me nerviós.

—És l'hora d'anar a dormir! —va dir l'Anna.

Ella i en Pau se'n van anar cap a dalt, a la seva habitació, i jo em vaig quedar assegut, tot pensant que l'Anna, com la meva mare, era d'aquesta mena de persones que quan tenen son, en lloc d'anar-se'n al llit, anuncien la frase «és l'hora d'anar a dormir» i, en general, els altres, encara que sigui per la molèstia de no

haver de decidir o de discutir res, els fan o els fem cas.

Vaig tornar a sortir fora del mas i vaig pensar que, tot i que només feia dues nits que era en aquella casa, em semblava que feia mil anys que em movia entre gallines, vaques, pollastres criats amb gra i croquetes d'espínacs. I, a més, l'endemà arribava la nena! Només faltava això. La recordava de feia un parell o tres d'anys. Ens havíem vist una única vegada, el dia que els pares van decidir anar a veure el mas. La nena! Era insuportable. De cop, em va semblar que pel camí havia passat algun animal o alguna persona. Immediatament em vaig tancar dins del mas. Per si de cas.

Vaig agafar el llibre i me'n vaig anar a l'habitació. Quan estava col·locant el llibre a la postada d'on l'havia tret, se'm va escapar de les mans i va quedar obert per la meitat. El vaig girar i al mig de la pàgina per on havia quedat obert, entre dues barres gruixudes, hi vaig trobar un vers que deia «Escopiu a la closca pelada dels cretins». Em va semblar una bona idea. Si ens dediquéssim a escopir a la closca pelada dels cretins, ens quedaríem molt més tranquils. L'únic problema, en tot cas, seria que quan em sentís cretí m'hauria d'escopir a mi mateix.